

**Филолошка гимназија
Каменичка бр. 2
Београд**

**РАЗВОЈНИ ПЛАН
ФИЛОЛОШКЕ ГИМНАЗИЈЕ
2016–2020.**

САДРЖАЈ

1. УВОД: ПОЈАМ И СМИСАО РАЗВОЈНОГ ПЛАНИРАЊА.....	3
Шта је развојни план?.....	3
Законске основе за израду Развојног плана Филолошке гимназије.....	3
Интерни извори и полазишта за израду развојног плана	3
Актив за развојно планирање Филолошке гимназије.....	4
Начини праћења реализације Развојног плана	4
2. ФИЛОЛОШКА ГИМНАЗИЈА – ШКОЛА ОД ПОСЕБНОГ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА.....	5
„Лична карта“ Школе	5
Кратка историја	5
Специфичности рада	6
Општи циљеви.....	6
Посебни циљеви.....	6
Бројчани подаци о броју одељења/група и ученика.....	7
Стручни кадар.....	7
Опремљеност Школе наставним средствима – општи подаци.....	8
Стање важнијих наставних средстава и опреме.....	9
Услови рада – кратки процес	9
3. ОСВРТ НА РЕАЛИЗАЦИЈУ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ИЗ ПРЕТХОДНОГ ПЕТОГОДИШЊЕГ ЦИКЛУСА (2010–2015)	10
4. РАЗВОЈНИ ПЛАН ФИЛОЛОШКЕ ГИМНАЗИЈЕ 2016–2020.	12
I	
Полазишта планирања – снаге и слабости школе.....	12
Како разумемо <i>мисију</i> наше школе?.....	12
Слика школе којој тежимо.....	13
II	
РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ ФИЛОЛОШКЕ ГИМНАЗИЈЕ У ПЕРИОДУ 2015–2020.	13
Приоритети у остваривању образовно-васпитног рада	13
Први развојни циљ: Унапређивање облика додатног рада са ученицима.....	14
Други развојни циљ: Унапређивање начина оцењивања и праћења постигнућа ученика и подршке ученицима.....	15
Трећи развојни циљ: Побољшање услова рада школе у области просторно – техничких ресурса.....	16
III	
Развојни циљеви по областима.....	17
Област 1: Настава и учење	18
Област 2: Подршка ученицима	18
Област 3: Организација рада	19
Област 4: Ресурси	20
Област 5: Етос	20

1. УВОД: ПОЈАМ И СМИСАО РАЗВОЈНОГ ПЛАНИРАЊА

Шта је развојни план?

Школско развојно планирање је континуиран процес који се заснива на сталном истраживању и препознавању аутентичних потреба школе и у осмишљавању начина за њихово реализовање. *Школски развојни план* је документ који садржи основне смернице за спровођење тих активности, са пресеком тренутног стања и издвојеним приоритетима развоја за наредни петогодишњи период. У Развојном плану одређени су: **општи и посебни циљеви, динамика спровођења и носиоци активности.**

Законске основе за израду Развојног плана Филолошке гимназије

Развојни план Филолошке гимназије сачињен је на основу следећих законских аката:

1. Закон о основама образовања и васпитања („Службени гласник Републике Србије“ бр.72/2009,52/2011 и 55/32013)
2. Закон о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013)
3. Правилник о стандардима квалитета рада установе „Сл. гласник РС“, бр. 68/12, у примени од 26. јула 2012. год.)
4. Правилник о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС“ бр. 9/12 од 30. 07. 2012. године)
5. Стандарди квалитета рада образовно-васпитних установа (Завод за унапређење квалитета образовања и васпитања, 2010. година)
6. Приручник за самовредновање и вредновање рада школе (из 2005. године)
7. Правилник о стручно-педагошком надзору („Службени гласник РС“ бр. 34/12 од 18.04. 2012. године)
8. Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника (Службени гласник РС 13/2012 од 24. 02. 2012.)

Интерни извори и полазишта за израду Развојног плана

1. Извештај о спољашњем вредновању (бр. 375 од 31. 03. 2015)
2. Акциони план за унапређивање квалитета рада у Филолошкој гимназији (бр. 703 од 29. 05. 2015)
3. Извештаји о самовредновању Филолошке гимназије за 2014/2015 (бр.1100/1 од 8.9.2015)
4. Извештај о раду Филолошке гимназије за 2014/2015.
5. Извештај о раду директора за 2014/2015.
6. Оствареност **Развојног плана** за претходни петогодишњи циклус (2010–2015)
7. Мишљење Педагошког колегијума (Записник бр. 1605 од 7. 12. 2015)
8. Предлози стручних већа (заведено под бр. 1641 од 14. 12. 2015)
9. Предлози Ученичког парламента (Записник бр. 1639 од 14. 12. 2015)

10. Предлог **Развојног плана** Актива за развојно планирање (Записник бр. 1640 од 14. 12. 2015)

Актив за развојно планирање Филолошке гимназије

Школски одбор Филолошке гимназије на седници од 14. 5. 2015. године (заведено под бр. 7/22) именовано је Актив за **развојно планирање** за период 2016–2020, који чине следећи чланови:

1. Др Душко Бабић, директор школе
2. Габријела Петровић, наставник класичних наука
3. Катарина Шћепановић, наставник енглеског језика
4. Марија Ђукић, ученица четвртог један
5. Драган Лакићевић, члан Школског одбора
6. Снежана Вујовић Савић, члан Савета родитеља
7. Биљана Николић, школски психолог

Начини праћења реализације Развојног плана

У оквиру стручног Актива за **развојно планирање**, најмање једном годишње, биће разматрана динамика остварености **Развојног плана**, на основу следећих извора:

- Усвојених извештаја о раду Школе и извештаја о раду директора;
- Записника са Школског одбора, Савета родитеља, наставничких већа, Педагошког колегијума и стручних већа;
- Извештаја о раду стручних сарадника;
- Извештаја о самовредновању;
- Извештаја о раду тимова који постоје у школи.

2. ФИЛОЛОШКА ГИМНАЗИЈА – ШКОЛА ОД ПОСЕБНОГ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА

„Лична карта“ Школе

Адреса: Каменичка 2, (Савски венац), 11000 Београд

Контакти:

тел: 0112621955, 0113031295;

Имејл: filoloska_gimnazija@yahoo.com

Сајт: www.filoloska.edu.rs

Општи подаци:

- око 650 ученика у 28 одељења;
- школа од посебног националног значаја за обдарене ученике из области филолошких наука;
- прва филолошка гимназија у Србији;
- два смера: смер за живе језике (руски, енглески, немачки, француски, италијански, шпански, кинески и јапански) и смер за класичне језике;
- могућност за факултативно учење језика (немачки, јапански, шпански, италијански, новогрчки, старословенски);
- филолошки предмети се проучавају по посебним програмима у групама од по 12 ученика.

Кратка историја

Прва филолошка гимназија у Србији настала је реорганизацијом и реформисањем *Друге београдске гимназије*, од темељног општег ка све специфичнијем образовном исходишту – њеном филолошком опредељењу. Дакле, на традицијама гимназије из 1870. године, уз различите видове реформи кроз један миленијум, 14. априла 1988. године Просветни савет СР Србије и ГСИЗ усмереног образовања Београда, у жељи да омогући даровитим ученицима не само Београда већ и читаве Србије интензивније и свестраније изучавање филолошких и друштвених наука, донели су одлуку о оснивању Филолошке гимназије. Тако некадашња Друга београдска гимназија прераста у **Филолошку гимназију**, прву школу те врсте у историји српског школства.

У извештају о остваривању огледа у Филолошкој гимназији утврђено је да је ова школа оправдала разлоге због којих је основана и у складу са чл 14. Закона о средњој школи – прераста у **редовну школу за талентоване ученике**. Министарство просвете Републике Србије одлучило је да Филолошка гимназија добије статус школе од посебног националног значаја.

Специфичности рада

Филолошка гимназија је **специјализована школа за обдарене ученике** чији је задатак, уз опште, и филолошко образовање младих. Она омогућава својим ученицима да развијају интелектуалне капацитете и широка знања, чиме стижу хуманистичко образовање и општу културу. Циљ образовно-васпитног процеса школе је истинско просвећивање духа сваког појединачног младог човека – ученика, његово усвајање, разумевање и развој социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва, као и за уважавање плурализма мишљења у изградњи сопственог система вредности и вредносних ставова. Посебан циљ ове школе је одабирање, образовање и васпитавање даровитих ученика за изучавање филолошких наука и развијање језичких знања и умећа, функционалне писмености, критичког мишљења и стваралачких способности.

Основне смернице програмирања васпитно-образовног рада у Филолошкој гимназији проистичу из Правилника о наставном плану и програму за обдарене ученике и Закона о основама система образовања и васпитања, општих законских и посебних стручних аката, као и сталних текућих иновирања и осавремењавања наставног процеса инвентивним пројектима стручног наставног особља ка сврсисходном и функционалном стицању знања и умећа.

Општи циљеви

Општи циљеви образовања у Филолошкој гимназији одређени су Законом о основама система образовања и васпитања, међу којима издвајамо следеће:

- Квалитетно и свестрано образовање у складу са индивидуалним потребама и могућностима;
- Опште образовање из свих области знања; развијање и подстицање способности креативног интердисциплинарног повезивања знања и вештина;
- Подстицање истраживачког рада и критичког мишљења ради остваривања теоријских и практичних резултата;
- Неговање духа толеранције и вредности усмерених ка чувању људских права;
- Оспособљавање ученика за наставак образовања и успешно студирање на факултетима хуманистичко-друштвених наука и уметности, уметничким академијама, као и на другим високошколским установама;
- Развијање свести о потреби и значају перманентног, доживотног образовања.

Посебни циљеви

- Пружање најбољих стручних и педагошких услова мотивисаним и обдареним ученицима за проучавање српског језика и књижевности, као и за учење других живих и класичних језика;
- Подстицање ученика на чување и богаћење сопствене културне баштине;
- Пружање функционалног знања о културама и цивилизацијама Европе, Азије, Далеког истока, Америке и сл., које ће их оспособити за свеснију и свестранију

употребу језика које изучавају, као и за правилно разумевање и естетско доживљавање књижевних творевина које су на тим језицима поникле;

- Подстицање критичког мишљења, разумевања стваралачког поступања, естетског доживљавања и формулисања сопственог вредносног суда о књижевноуметничким творевинама на нивоу примереном за средњошколски узраст;
- Овладавање основама књижевнотеоријских, књижевнокритичких, књижевноестетичких, стилистичких, реторичких и других аспеката филологије;
- Ангажовање на стицању беседничке вештине; учешћа на дебатама са наглашеном тенденцијом ка дијалектици критичког мишљења сваког ученика понаособ, уз стално уважавање различитости мишљења и неговање толеранције у опхођењу – културе комуницирања;
- Овладавање основама опште лингвистике у посебном наставном предмету, као и стицање умећа реализације разноврсних лингвистичких креативних пројеката;
- Оспособљавање ученика да се активно служе са најмање два страна језика (енглески, француски, руски, немачки, италијански, шпански, кинески, јапански), као и да у знатној мери савладају бар по још један страни језик (језици у факултативној понуди);
- Оспособљавање ученика да науче класичне језике (старогрчки и латински) и упознају античку културу као основу западноевропске традиције;
- Богађење говорне културе ученика у оквиру свих предмета и током свих часова и развијање њихових комуникативних компетенција;
- Посебно ангажовање на неговању поетског сензибилитета ученика и њиховом самосталном креативном испољавању у областима литерарног стваралаштва, драмске и беседничке активности;
- Стицање филолошких знања која се могу примењивати: преводилачке способности, коректуре, основа новинарске и библиотекарске делатности; рецитаторске, драмске, беседничке вештине и сл.;
- Сарадња са културним и научним центрима широм света, као и успешним контактима са њиховим представницима у земљи, школи омогућава да својим младим талентима организује стручна путовања у иностранство;
- Учешће на такмичењима и манифестацијама стваралаштва младих Европе.

Бројчани подаци о броју одељења/група и ученика

Филолошка гимназија има два образовна смера: смер за живе језике и смер за класичне језике (в. стр. 5). Предвиђен број ученика је 672, распоређених у 28 одељења. Одељење броји 24 ученика, а за филолошке предмете настава се организује у групама од 12 ученика. Цело одељење уписује се за следеће наставне групе: енглески, руски, немачки, француски и класични језици; по једна група (12 ученика) уписује се на: италијански, шпански, кинески и јапански језик.

Стручни кадар

У школи ради 97 професора, међу којима је 5 доктора наука, 13 магистара и 5 докторанада. Просечна старосна структура наставног кадра је 32 године. Сарадња са лекторима је редовна за поједине језике (немачки и француски), док за друге језике лектори повремено гостују. Школа има два стручна сарадника – школска психолога (са 100% и 30% радног времена), 1 библиотекара. 80 професора је учествовало у различитим активностима реформистичких тенденција развоја школства, 40 професора је било у стручним комисијама, 10 је носилаца стручних пројеката, сви су похађали бар неку врсту обуке и едукације у последње три године. 10 професора су аутори стручних приручника. 15 професора су активни преводиоци. 20 професора су у процесу стицања академских научних звања.

Опремљеност школе наставним средствима – општи подаци

Од важнијих наставних средстава, Филолошка гимназија располаже са:

Назив радног простора	Број просторија	Ниво опремљености				
		А	Б	В	Г	Д Ђ
Учионице, кабинети, специјализоване учионице	27	27	8	10	27	2 5
Сала за физичко	1					
Свега	28					

- **А** – учионице са класичном опремом (клуба, беле табле)
- **Б** – специјализоване учионице за хемију, физику, историју, географију, уметност, књижевност, информатику (које се користе и за одржавање свих осталих видова наставе са одељењима у целини);
- **В** – учионице са класичном опремом које имају мало АВ технику (телевизор, видео, цд-плејер итд);
- **Г** – кабинети опремљени компјутерима;
- **Д** – фонолабораторија са аудио и видео опремом;
- **Ђ** – учионица са интерактивном таблом.

Стање важнијих наставних средстава и опреме

Наставна средства	Количина
• ТВ – пријемник	14
• Видео-рикордер	3
• Музички стуб за преснимавање тонског материјала	1
• Касетофон	24
• Епидијаскоп	1
• Дијапројектор	1
• Апарат за копирање	1
• Компјутер ПЦ	70
• Лаптоп рачунари	6
• Диктафон	1
• Клавир	1
• Ласерски штампач	6
• Скенер	1
• Разглас	1
• ДВД плејер	10
• Видео-бим	1
• Видео пројектори	22
• Интерактивна табла	5
• Комплет наставних средстава за слабовиде ученике за наставу математике и физике	2
• Фонолабораторије	2
• Камера	1
• Фотоапарат	1

Услови рада – кратки пресек

Филолошка гимназија је добро опремљена средствима и опремом које захтева савремена настава. Све учионице опремљене су видео-пројекторима, компјутерима и директно су повезане на интернет мрежу. Намештај (клупе, столице, ормари, табле) је у добром стању – углавном је нов или скоро реновиран. Библиотечки фонд се редовно обнавља и прати захтеве наставе, интересовања ученика и потреба за стручним усавршавањем професора. Просторије су уредне и добро се одржавају. Ипак, за увођење нових садржаја наставног и ваннаставног рада (отварање групе за српски језик, секције, трибине, радионице и сл.) неопходно је проширење школске зграде. За оптималан рад и несметан развој потребно је доградити још 5–6 радних просторија.

Посебан проблем представља недостатак једне веће просторије која би омогућила већа окупљања ученика и професора (скупови, седнице Наставничког већа, академије, приредбе и сл.), као и одговарајуће наставничке канцеларије. Проширење школе је стална ставка у нашим развојним плановима од оснивања Филолошке гимназије, али, нажалост, недостатак новца и тешке материјалне прилике у нашем друштву и компликовани геодетски услови били су главне препреке за реализовање ове намере. Проширење школе остаје и даље један од наших развојних приоритета.

3. ОСВРТ НА РЕАЛИЗАЦИЈУ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ИЗ ПРЕТХОДНОГ ПЕТОГОДИШЊЕГ ЦИКЛУСА (2010–2015)

Развојни циљеви из периода 2010–2015. остваривани су по зацртаној динамици, тако што су уграђивани у годишње планове рада за одговарајуће школске године. Са Извештајима о реализацији годишњих планова редовно је упознавано Наставничко веће и Савет родитеља, а Школски одбор их је једногласно усвајао.

У прошлом циклусу као приоритети су постављени следећи циљеви: 1. Побољшање услова рада школе – просторно-технички ресурси; 2. Побољшавање исхода образовног процеса и 3. Увођење нових стандарда за образовни процес.

У протеклом периоду значајно су унапређени услови рада у Филолошкој гимназији, набавком нове опреме, учила, техничких помагала. Све учионице су опремљене видео-пројекторима и компјутерима, са припадајућом опремом. Све учионице прикључене су на интернет мрежу. Довршена је адаптација школског дворишта, извршено низ поправки и радова унутар школске зграде. О томе је директор редовно давао обавештења у својим годишњим извештајима о раду.

Нереализован је, нажалост, остао циљ који се односи на доградњу и проширење школске зграде, што је жеља руководства, професора и ученика откако постоји Филолошка гимназија. И у протеклом периоду учињени су значајни напори да се овај циљ оствари – слали смо захтеве Градском секретаријату за образовање, прибављали документацију, одлазили на усмене договоре, али битан помак није направљен. Успели смо, додуше, да адаптација Школе буде увршћена у финансијски план Градског секретаријата (Допис бр. 349/1 од 27. 3. 2015), али се, засада, све завршило на томе. Последњи директан разговор са градским секретаром за образовање, на наш захтев, имали смо у мају 2015. Усмено нам је затражено да донесемо Идејно решење које нам је израдила овлашћена агенција и документацију коју поседујемо, што смо ми и учинили. На другом састанку, после петнаестак дана, саопштено нам је да "у овом тренутку нема новца за тако крупан подухват" и да треба сачекати бољи тренутак. У нади да ће такав тренутак ускоро наступити, овај циљ ће до даљег бити део наших развојних планова, па и овог за период 2016–2020.

Већина садржаја из другог развојног циља остварена у потпуности или делимично: унапређени интерно су стандарди постигнућа кроз увођење две битне активности – завршног теста и анонимне анкете ученика. Осим тога, унапређен је систем интерног стручног усавршавања, са посебним акцентом на одржавање угледних часова и стручних предавања, са крајњим циљем и унапређивања наставног процеса.

Добијена је дозвола за увођење проширене делатности – организовање курсева страног језика (Решење бр. 171 од 28. 2. 2013).

Покренута је иницијатива за увођење награде *Вук Милатовић* за најуспешнији методички рад из области србистике. Упућен је захтев Министарству просвете да се установи оваква награда на нивоу Србије, чији би покретач и реализатор била Филолошка гимназија, али никакав одговор није стигао.

Активности из трећег развојног циља реализоване су у потпуности. Обезбеђени су лектори за све језике за које је то у овом тренутку могуће (школа не може самостално да ангажује лектора, него једино преко неке друге институције – факултета, института и др). У наставу су сваке школске године били укључени лектори за следеће језике: јапански,

немачки и француски. Једне школске године био је ангажован и лектор за кинески језик. Остварена је плодна сарадња са институтима и културним центрима земаља чији се језици уче у нашој школи. Плод те сарадње је бесплатно полагање ДСД испита за немачки језик и ДЕЛФ испита за француски. У сарадњи са Културним центром *Сервантес* наши ученици су приредили и објавили *Антологију шпанске кратке приче*.

Организовано је низ сусрета са ученицима из региона и иностранства (Бањалука, Птуј, Мадрид, Амијен, Римини...). Ученици наше школе редовно су учествовали на светском такмичењу из познавања кинеског језика и културе и на њему су остварили запажене успехе (на последњем такмичењу наша ученица је освојила прво место у појединачној конкуренцији).

У два наврата организовали смо Српску лингвистичку олимпијаду.

4. РАЗВОЈНИ ПЛАН ФИЛОЛОШКЕ ГИМНАЗИЈЕ 2016–2020.

I

Полазишта планирања – снаге и слабости школе

Актив за развојно планирање Филолошке гимназије, на основу Извештаја о самовредновању, налаза екстерне евалуације из 2015. године, мишљења Педагошког колегијума, стручних актива, Бачког парламента и анализе остварености претходног Развојног плана, утврдио је следеће снаге и слабости школе :

снаге школе	слабости школе
<ol style="list-style-type: none">1. углед школе у граду и држави2. успех ученика на такмичењима свих нивоа3. успешност ученика на међународним манифестацијама4. успешност ученика на пријемним испитима у држави и на страним универзитетима5. подстицање креативности ученика6. мали број ученика у одељењима и рад у групама што ствара услове за диференцирану и индивидуализовану наставу7. додатни ниво програмског садржаја у филолошким предметима8. могућност пружања одличног образовања из општеобразовних предмета9. успешно укључивање ученика са посебним образовним потребама у наставу10. разноврсне активности ваннаставног рада – израда часописа, организовање трибина, стручних и научних скупова, приредби, академија и сл.11. добра опремљеност наставних кабинета	<ol style="list-style-type: none">1. недостатак довољног броја учионица2. проблем уписа ученика са slabим предзнањима и опадање интересовања за неке групе (француски, руски)3. недовољно коришћење наставних средстава и поред тога што је школа одлично опремљена4. рад са даровитим ученицима – проширивање активности за спровођење ИОП/З5. слаба обученост наставника за формативно оцењивање и примену нових технологија6. недовољна дефинисаност специфичности школе кроз додатне садржаје наставних планова и програма7. недовољно искоришћене могућности додатног рада са даровитим ученицима, посебно у оквиру слободних активности

Како разумемо „мисију“ наше школе

Наш циљ је остваривање највиших сазнајних домета и остварење креативних потенцијала сваког ученика кроз теоријско и функционално знање и вештине, као и стицање највиших људских врлина. Поред перманентног општег образовања и информисаности коју поседује, ученик ове школе је писмен, образован млади

интелектуалац који користи умеће комуницирања на више светских језика у дијалектици критичког мишљења, усмерено на појмовно, сврсисходно и толерантно у дијалогу.

Слика школе којој тежимо

Филолошка гимназија као престижна, специјализована школа од посебног националног значаја, која на свим важнијим језицима света промовише најкреативније видове изражавања људских врлина преточених у знања и умећа. Школа у којој ће се говорити најчистији и најлепши српски језик врлине.

Школа која у адекватном простору, са савременим наставним средствима остварује комуникацију са светом сазнања и умећа, примењујући их у непосредном контакту ученика са културама и цивилизацијама народа чије језике изучавају.

Школа која није уточиште за оне који „беже од математике“, већ управо место где се математичко мишљење функционализује у лингвистичким компетенцијама.

II

РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ ФИЛОЛОШКЕ ГИМНАЗИЈЕ У ПЕРИОДУ 2016–2020.

У тексту који следи укратко су презентовани развојни циљеви Филолошке гимназије, формулисани на основу резултата екстерног и интерног вредновања, прибављених мишљења стручних актива, Педагошког колегијума, Ученичког парламента и Актива за развојно планирање. При томе смо три циља издвојили као приоритетна.

Приоритети у остваривању образовно – васпитног рада

1. Унапређивање облика додатног рада са ученицима
2. Унапређење начина оцењивања и праћења постигнућа ученика и подршке ученицима
3. Проширивање школске зграде и побољшавање услова рада

**Први развојни циљ:
Унапређивање облика додатног рада са ученицима**

Циљеви	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења	Критеријуми успеха и мерила за самовредновање
Допуна планова и програма филолошких предмета садржајима који чине специфичност школе	– стручна већа филолошких предмета – директор – психолошка служба	2016 – 2020	– израда допуна планова и програма на нивоу актива – посета часовима – размена искустава	У годишњим и месечним плановима посебно се планира додатни ниво; на часовима се прати начин њихове реализације.
Подстицање ученичког стваралаштва и истраживачког рада	– професори – стручни сарадници – директор	2015– 2020	– школски часописи, академије, приредбе, менторски рад професора	Праћење клитета наведених активности кроз извештаје о самовредновању
Јачање математичких знања и компетенција ученика у контексту реформи школства	– директор школе и – чланови Школског одбора и Савета родитеља	почети 2016.	Сарадња са с НПС-ом Србије и другим државним органима задуженим за ту област	Циљ: уведена математика као предмет за сва четири разреда: мера остварености циља зависи од законодавних решења државних институција
Диференцирање наставе у складу са образовним, и интелектуалним потребама ученика	– сви наставници – психолошка служба	до 2020.	– индивидуалним контактима са наставницима – посетом часовима – угледним часовима	У дневним припремама видљива је диференцијација; на часовима не преовладава само фронтални облик рада.
Подстицање додатног рада са ученицима – додатна настава и слободне активности	– наставници – ментори и психолошка служба – директор школе	до 2020.	– индивидуалним контактом и посетом часовима	Дневне припреме за час додатне наставе; Педагошка документација наставника у којој се види начин праћења ученика.

Други развојни циљ:**Унапређење начина оцењивања и праћења постигнућа ученика и подршке ученицима**

Циљеви	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења	Критеријум успеха
Помоћ наставницима у формативном оцењивању; израда критеријума и разрада начина формативног и сумативног оцењивања; начин вођења педагошких свезака.	– директор школе – психолошка служба – стручна већа – Педагошки колегијум	до 2020. (нагласак у 2016)	– предавања на стручним органима – индивидуалним контактом – посетом часовима – семинарима стручног усавршавања	Педагошка документација показује умешност у формативном оцењивању усаглашени критеријуми; дефинисани критеријуми за формативно и сумативно оцењивање.
Праћење, обрада и примена информација са иницијалног процењивања	– стручна већа – директор – психолошка служба	почетак сваке школске године до 2020.	– анализе о нивоу предзнања – анализе о начину коришћења те информације	Прилагођена настава процењеном иницијалном нивоу
Уједначавање критеријума оцењивања у оквиру стручних већа	– стручна већа – Педагошки колегијум – стручни сарадници – директор	2015– 2017.	– опсервација часова и писмених провера у оквиру стручних већа и Педагошког колегијума	Уједначени критеријуми оцењивања

**Трећи развојни циљ:
Побољшање услова рада школе у области просторно-техничких ресурса**

Задаци	Носиоци активности	Начин праћења	Време реализације	Критеријуми успеха
Реновирање терена за одвијање наставе физичког васпитања, постављање тартан подлоге и ограђивање у складу са материјалним могућностима школе	– директор – наставници физичког васпитања	– праћење начина и степена реализације – извештаји о раду директора	од 2016. до 2020.	Реновиран и ограђен школски терен
Опремање кабинета и осталих радних просторија опремом и училима (интерактивне табле, стручна литература, дидактички материјал, ученички радови и др.)	– директор	Извештаји о раду директора	од 2016. до 2020.	Уређен ентеријер ученичким радовима као продукта рада на часовима редовне наставе и секција и виши ниво хигијене у тоалетима

III

Развојни циљеви по областима:

Област 1: Настава и учење

- Осавремењивање наставе увођењем нових облика и метода, у складу са захтевима савремене педагогије и активног учења, али са обавезом чувања традиционалних вредности српског и европског школства. Начин остваривања: угледни часови, семинари, стручни и научни скупови, размена искустава са сродним школама (нпр. Карловачка, Математичка гимназија), трагање за примерима „добре праксе“ и др.
- Усмеравање наставног процеса ка јачању „филолошког концепта“ Школе, проширивањем могућности за упознавање различитих језика и култура. Начин остваривања: слободне активности, сусрети са значајним ствараоцима и делима, увођење бесплатних курсева страних језика (као нпр. персијског језика уз помоћ Иранског културног центра) и сл.
- Неговање и чување српског језика, културе и традиције. Начин остваривања: додатна настава, подстицање литерарног и драмског стваралаштва, различити облици слободних активности, књижевне трибине, предавања, неговање јубилеја од националног значаја и др. У склопу овог циља биће настављени напори за отварањем „српског одељења“, уколико се стекну потребни услови (проширење школске зграде).
- Настојање да се страни језици, посебно они за које опада интересовање – руски и француски, уче као други језици, са циљем да се у школу привуку талентовани ученици који у основној школи нису проучавали те језике.

Област 2: Подршка ученицима

1. Унапређивање постојећих облика подршке ученицима

Ове мере осмишљава Тим за инклузију и састоје се у:

- Идентификацији ученика у првом разреду који имају одређене развојне сметње или инвалидитет – у првом полуугођу сваке школске године то врши психолошка служба у сарадњи са одељењским старешинама и родитељима тих ученика.
- Израда ИОП/1 и начин упућивања наставника који предају о начину рада зависно од врсте сметњи.
- Одређивање мера додатне подршке свим ученицима који имају посебне образовне потребе.
- Идентификација посебно обдарених ученика у филолошким предметима и осмишљавању ИОП/3 – интензивирати од 2016. године кроз сарадњу наставника филолошких предмета, психолошке службе и родитеља таквих ученика.
- Остали обдарени ученици ће се ангажовати кроз учешће на такмичењима, конкурсима, смотрема стваралаштва.

– Сарадња са Истраживачком станицом Петницом ће се наставити и у наредном петогодишњем периоду, са јасно дефинисаним критеријумима и правилима учешћа ученика наше школе у тим програмима.

2. Унапређивање образовно-васпитног рада кроз анализу постигнућа на матурским испитима

На основу Извештаја о самовредновању које је школа сачинила мере се односе на:

- Интензивирање рада у допунској настави из филолошких предмета
- У већој мери користити диференцирање и индивидуализацију у настави
- Организовање припремне наставе за полагање матурског испита
- Уједначавање начина и критеријума израде теста за матурски испит, као и садржине и процедуре полагања матурског испита уопште.

3. Остали облици подршке

- Ангажовање ученика у такмичењима, конкурсима, смотрима и у филолошким и у општеобразовним предметима
- Сваке године од 2016. израда бар једног ИОП/3 за област филолошких предмета
- Дефинисање додатног програмског нивоа за филолошке предмете на нивоу стручних већа, у сарадњи са ЗУОВ-ом.
- Покретање интернет- портала који би уређивали ученици.

Област 3: Организација рада

1. Активности у заштити и безбедности ученика

- Сваке године ученици и њихови родитељи ће се упознавати са Правилима понашања у школи, као и са посебним Протоколом заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- Организовање трибина и предавања, посете представама које обрађују теме борбе против насиља и сл.
- Повезивање свих носилаца превенције – Ученичког парламента, службе обезбеђења, Наставничког већа, Савета родитеља
- Организовање манифестација које подразумевају дружење, учење и сарадњу – (*Вашир језика* и сл).
- Едукација наставника о ненасилној комуникацији кроз семинаре или предавања на стручним органима школе
- Обучавање ученика на часовима одељењског старешине за конструктивно решавање сукоба на садржајима примереним узрасту и могућностима ученика

2. Мере за унапређивање промовисања школе

- Интензивнија сарадња са основним школама – организовање посета, радионица, презентовање компаративних предности школе
- Сарадња са бившим ученицима Школе који су постигли значајне успехе у разним областима и њихово ангажовање у различитим приликама
- Унапређивање рада школског сајта
- Отклањање концепцијских ограничења у наставним програмима, везаним за недовољну заступљеност егзактних наука, пре свих математике, са циљем да се повећа број факултета на који би наши ученици имали проходност и потребна предзнања
- Богаћење сарадње са институцијама за промовисање језика који се проучавају у Школи, увођењем садржаја по којима би Филолошка гимназија била препознатљива (нпр. ДСД и ДЕЛФ испити, „Конфуцијева учионица“ и др.).

Област 4: Ресурси

1. Просторни ресурси

- Настављање активности на адаптацији и проширењу школске зграде са циљем унапређивања наставе и увођењем нових програмских садржаја
- Опремање школе опремом и училима у складу са захтевима савремене наставе

2. Кадровски ресурси

У овој области планирају се следеће активности:

- Унапређивање компетенција наставног особља кроз различите облике екстерног и интерног стручног усавршавања
- Подстицање запослених на стручно и академско напредовање и усавршавање кроз пружање потребних обавештења, организовање научних и стручних скупова из области релевантних за рад школе, објављивања зборника са најбољим методичким радовима и сл.

Област 5: Етос

1. Сарадња са родитељима

У овој области нагласак ће бити на следећим активностима:

- Учешће родитеља или старатеља у сарадњи са Тимом за каријерно вођење и саветовање у посетама одељењским заједницама или часовима грађанског васпитања на којима би се говорило о личним искуствима у каријерном напредовању
- Укључивање родитеља са потребним компетенцијама у рад одговарајућих секција

2. Сарадња са другим школама и институцијама

- Наставак сарадње са партнерским школама из претходног периода, у Србији, региону и иностранству и успостављање нових партнерских веза
- Сарадња са високошколским установама од интереса за Филолошку гимназију (Филолошки, Филозофски факултет; ФДУ и други)
- Наставак сарадња са амбасадама и културним центрима земаља чији се језици проучавају у Филолошкој гимназији (Гете институт, ЦАЈКА, Институт Конфуције, Француски културни центар, Сервантес, Аустријска амбасада и др.)

